

НАУЧИ ПОЧУВСТВАЙ ДЕЙСТВАЙ!

Спри замърсяването на морето

БЕЛЕЖКИ ЗА УЧИТЕЛЯ

Този раздел предоставя разяснения, педагогически насоки и съвети за учителя, който може да приложи някои или всички съвети в този материал.

Преглед

Образователният материал "Да се научим да действаме! Да спрем отпадъците в морските води" е инструмент за повишаване на осведомеността по темата и насърчаване на отговорност на Европейския младежи. Въз основа на принципите на Образование за Устойчиво Развитие (ESD), материалът отправя въпроси от екологична, обществена, икономическа, културна и икономическа гледна точка и може да се използва едновременно в рамките на или извън рамките на системата на образование.

Това е съвместен продукт на консорциума MARLISCO и в рамките на проекта (2012г. -2015г.) ще бъде преведен и приложен в 15-те страни-партньори.

Вземайки в предвид същността на материала, той не може да отговори на специфичните образователни нужди на всеки партньор. Практикуващите го прилагат като го адаптират към техните реалности, могат да използват части от материала, да го обогатят, да променят някои

уроци, добавят или опростят работни листове, както им е удобно. Стремешът на авторите е преподавателите да използват материала като инструмент за насърчаване на наблюдението и любопитството, креативността и уменията за действие в своите ученици.

Обсъждането на съвсем реални предизвикателства на морските отпадъци ще подпомогне да се започнат нови разговори за по-подходящи въпроси като сегашните производствени модели, свръх консумацията на обществото. В крайна сметка, това ще допринесе за разработване на по-информиран, критичен и активен гражданин

Целева група

Материалът е предназначен за преподаватели и ученици от основните и средни училища на възраст между 10-15 години. Материалът може да се използва от неформалните преподаватели, включително тези, които работят в неправителствени организации, аквариуми, крайбрежни паркове и т.н.

Учебни планове

За ученици със
средно образование

НАУЧИ ПОЧУВСТВАЙ ДЕЙСТВАЙ!

Спри замърсяването на морето

Използвани термини

Това образователен “материал” ли е, “средство”, “пакет” или нещо друго?

Авторите смятат, че понятието “образователен материал” най-добре приляга тук. И все пак, в редки случаи, термините “инструмент”, “комплект”, “опаковка”, “публикуване” или “ресурс” са взаимозаменяеми.

Морски отпадъци или боклуци или смет
Терминът “морски отпадъци” се използва в целия материал и се отнася за “всички устойчиви производствени твърди материали, бракувани, изхвърлени или изоставени в морската и крайбрежната околна среда “. В зависимост от контекста, термините синоними “отпадъци”, “боклуци” и “смет могат да бъдат намерен в текста.

Преподавателите и обучавани срещу учители и ученици

Тъй като материалът е предназначен да се прилага не само във формалния сектор (училища), но също така и в неформалното образование (извън училищното образование), термините “преподавател” и “обучаван” са за предпочитане пред термините “учител” и “ученик”, за да отразяват точно широката целева аудитория. В зависимост от контекста, термините „учител“, „инструктор“, „целева аудитория“, „играчи“, могат да бъдат намерени в текста.

Учебни планове или дейности или игри
Обучителният материал се състои главно от учебни уроци, всеки от който има специфични цели за обучаваните лица, инструкции стъпка по стъпка, и т.н. Въпреки това, съществуват и дейностите в рамките на материала, които имат по-свободен образователен характер, насочен към предпоставка за дискусия, играене на игри или упражнения. Игри също се включват като бърз и лесен начин за стимулира интереса на учащите.

Цели

Целите на обучителния материал за преподавателите и ученици са:

- да се запознаят с различните видове морските отпадъци и техните характеристики;
- да се обяснят източниците, причините и въздействието на морското замърсяване, както и всички регионални различия;
- да се разберат нагласите и поведението, свързани

със замърсяването, така че най-добре да им се противопоставим;

- да се вземат информирани решения и да бъдат мотивирани да вземат действия срещу морските отпадъци;
- да се проучат настоящите инструменти и политики, свързани със замърсяването на морската среда

Теми и структура

Съдържанието на материала е разделено в четири раздела, които покриват следните теми:

- (A) Запознаване с отпадъците в морските води
- (B) Земни и морски източници на замърсяване
- (C) Изследване на въздействието
- (D) Намиране на решение

Тези четири раздела, включват няколко дейности по темата. Всяка конкретна дейност съдържа цели, основна информация, материали и инструкции стъпка по стъпка за това как да се реализира дейността, както и работен лист, който трябва да се попълни от обучавания.

Образователният материал се състои от следните компоненти:

- въвеждащ раздел, очертаващ неговия обхват и съдържание
- 17 учебни планове (или дейности), съдържащи учебни цели, времетраене, основна информация, инструкции „стъпка по стъпка“, практически предложения и препоръки
- 17 работни листове за всяка дейност, който да бъдат попълнени от обучаваните лица
- раздел за учителя – методологически насоки и предложения за преподаване

Оценка

Работните листи са основния инструмент за оценка на учебния процес. Авторите избягват претоварените работни листове с много или сложно въпроси. Един работен лист се състои най-много от две страници. Работни листове са поместени там, където учениците записват своите наблюдения, идеи, предложения и т.н., и в същото време следят собственото си учене.

Оценителна кутия

Това е директна мини-оценка, извършена от ученика. Кутията е поместена във всички работни листове и съдържа един и същ набор от въпроси. Отнема само няколко минути на ученика да я попълни, като отбележи това, което счита за най-интересен аспект на съответната дейност, с какви трудностите се е сблъсквал. Оценката от всички оценителни кутии (например, събрани от целият клас) може да предостави ценна информация на преподавателя за последващо използване на обучителния материал.

Какво е „прозрение“ на ученика?

Последният въпрос в полето за оценка кани учениците да опишат личното “прозрение”, което са постигнали по време на изпълнение на дейността: специфична, дълбока реализация за нещо или някого, включително и себе си. Примери за „прозрения“ на ученика са „Щокиращото за мен

бе колко време е необходимо за някои видове морски отпадъци да се разградят”; “Открих най-добрите идеи по темата, когато бях част от екип, отколкото когато работя сам”; “Когато се опитах да убедя брат ми да спре изхвърляне аз осъзнах, че съм напълно способна да защита аргумент”, т.н.

Съвети и насоки за специфични дейности

A1 Идентификация и класификация на отпадъците в морските води

- Игрите са добър начин да се ангажират учениците и служат като основа, за да се даде дефиниция на задачите.
- Морските отпадъци могат да бъдат класифицирани като: материал (пластмаса, метал, тетра-пакет, и т.н.), цвят, форма, размер, рециклируеми срещу нерестицируеми, източници (за консумация на храни, тютюнопушене, риболов и водни спортове и т.н.), начин на въздействие, и т.н. Учащите могат също да допринесат чрез идентифициране на техните собствени нови, различни класификации.
- Терминология: боклук, се отнася до всякакъв вид генериране на отпадъци. Ако отпадъците се използват неправилно, то тогава може да доведат до морски отпадъци
- Някои пояснителни изречения могат да помогнат по-младите или по-малко опитните учащи се да развият правилната дефиниция в Задача Б.
- „Мрежата на паяка” или “Уеб въпрос” е една проста концепционна карта, която учащите генерират сами. Протича като брейнсторминг и всички идеи се генерират като серия от “сателитни думи” около централната дума, взаимосвързани по смислен начин. Използването на кратки и прости думи е ключът към създаването на добър уеб въпрос.
- В Задача Б също може да се използват “речникови страници”: фразата „морските отпадъци” се поставя в центъра на листа и четири кутии се поставят във всеки ъгъл на листа. Учащите рисуват в единия ъгъл на листа, пишат думи, които се асоциират с фразата в другия ъгъл на листа, определения - в третия и свързват думите в изречения - в четвъртия ъгъл.
- В зависимост от наличното време, може да бъде проведена дискусия за домашните дейности, които генерират отпадъци в морските води и как това може да бъде предотвратено.
- Събирането на различни предмети, които са примери за морски отпадъци в една кутия в класната стая може много да помогне, тъй като няколко дейности в този учебен пакет са свързани с действителни примери за морски отпадъци.
- От съображения за безопасност, учителите предоставят предметите, примери за морски отпадъци, след като старателно са ги измили. Потенциално опасни обекти, като например счупени стъкла или метали трябва да се избягват. Алтернативно учителите могат да накарат учениците да донесат отпадъци от дома, като

изпратят съответната бележка до родителите. Това също е един добър начин да се включат семействата в училищния живот и проекти.

Скъпо семейство,

Утре в клас ще учим за рециклирането и имаме нужда от някои примери за отпадъци. Това могат да бъдат всякакъв вид опаковки или кутии, които обикновено се изхвърлят. Помогнете на вашето дете с изпразването, изплакването и изсушаването на предметите. Моля, да ги изпратите на училище с тях утре. Благодарим ви за вашата помощ.
Искрено Ваш

A2 Експериментиране с морските отпадъци

- Едни от най-познатите видове отпадъци са изработени от пластмаса и някои видове гума. Хартията и дървените материали са част от тази класация, но те имат способността да потъват след определен период. Предметите, изработени от стъкло, метал и някои видове гума, също ще потънат, ако въздуха в тях е изкаран. Материалите от плат също са склонни да потънат.
- Хартията, както и някои видове гума, пластмаса и плат могат да бъдат носени от вятъра. Разбира се, по време на периоди на силни ветрове почти всякакъв вид боклук (включително тежки елементи) също могат да бъдат издухани в морето.
- За Експеримент С: Избягвайте стерилна вода от чешмата, като използвате морска или езерна вода. Важни признаци на разграждане са промени във формата, цвета и размера, както и загуба на способността на елемента да не се разкъсва (това трябва да се оцени в края на експеримента). За този експеримент се изисква минимум 8 седмици, но колкото по-дълго трае експеримента, толкова разграждането ще е по-явно.
- Обучители, които не могат да интегрират Експеримент С в учебния график, може да направят сами експеримента няколко месеца предварително, като улавят процеса на разграждане в снимки и/или видеоклипове, всяка седмица. В клас те могат да покажат тези снимки и/или видео и това, което е останало от елементите.

A3 Проследяване на отпадъците в морските води

- Как да се направи голяма карта: Намерете електронна карта на зоната, която желаете да се очертае. С помощта на шрайпроектор, проектирайте изображението върху хартия или поставете табло, залепено на стената. Центрирайте изображението и се опитайте да покриете колкото е възможно по-голяма площ от повърхността на хартията. Помолете учениците да копират върху контура, като се уверите, че са включени забележителности и елементи, свързани с отпадъците в морските води (например речни делти, крайбрежните зони,

пристанища, депа за отпадъци, индустриални горещи точки на замърсяване, и т.н.).

- Ако разбирането на концепцията за океанските течения се окаже трудно за по-малките ученици, бихте могли да им напомните за анимационния филм Finding Nemo, където те са изобразени като високоскоростни SEAWAYS, превозващи животни, храна и отпадъци.
- Въз основа на истинската история на изгубените гумени патета, US EPA разработи "Патици в движение/Къде отидоха?" за 3-5 клас. Това е обучителен модул с книга с разкази и 3 дейности в класната стая.

A4 Отгатнете Топ 10

- Учениците могат да бъдат по-добре стимулирани да генерират идеи за това, какви елементи могат да се посочат в Списъка на Топ 10, след като посетят плаж, където могат да видят с очите си видовете отпадъци на плажната ивица и брега. Като алтернатива, те могат да посетят супермаркет и да вземат предвид елементи, които потенциално могат да свършат като отпадъци в морските води. Един по-кратък списък, например на Топ 5, може да бъде съставен от по-малките ученици.
- Да се запознаят по-зрелите ученици и възрастни с инициативата "take3cleanbeach", която насърчава всеки човек като си тръгва от плажа, парка, слизайки от автобуса и т.н. да взема със себе си 3 потенциални отпадъка.
- Ако учениците не разполагат с достъп до Интернет, можете да отпечатате данните от предложените интернет източници.
- Сравнете различните списъци и се опитайте да извлечете различни заключения. Например, сравнявайки сегашните списъци (Б) с последните такива (С) ще насърчи класа да започне дискусия за това как са се развили съвременните потребителски общества.
- При изготвяне на заключенията, следва да се фокусирате върху качествените оценки, на базата на сравняване на различните списъци и отчитайки законодателството, икономическите фактори и т.н., вместо да се съсредоточите върху "абсолютните числа". Също така е добре да се съсредоточите върху видовете отпадъци, които могат да са генерирани от самите ученици, например храни и опаковки за напитки и как те биха могли да бъдат предотвратени.

B1 Виж невидимото

- При избора на място за обследване, имайте в предвид следното: разстояние от училище, безопасност, достъпност, свободно време, размер на класа, и т.н.
- Мерки за безопасност: В тази дейност учениците не събират отпадъци - те само си записват и правят снимки на това, което са наблюдавали. Убедете се, че учениците са си дезинфекцирали ръцете след упражнението.
- Формата за събиране на данните в работния лист е предложена от International Coastal на Ocean Conservancy(ICC). Използването на

тази форма или друг съществуващ протокол, изгражда организационни умения и позволява на събраните данни да бъдат използвани в международни бази данни.

Запомнете: трябва да се избягват прекалено подробни и продължителни форми, тъй като тяхната сложност може да обърка и затрудни учениците.

- За по-подробно изследване, класа може да реши да използва OSPAR Marine Litter Monitoring Survey форма, вместо формуляра на ICC.

B2 Причините, водещи до морски отпадъци

Може да започнете този урок или да го приключите с играта "Кой е по-СИН" (Дайте примери за «зелено/синьо поведение» (= добро за околната среда и морето) срещу по-малко «зелено/синьо поведение» (= лоши за околната среда и морето). Сравнете и обсъдете отговорите.

B3 Да се гмурнем по-надълбоко: Критично мислене и статии в медиите

- Препоръчително е да се анализират казуси, свързани с реалностите на учениците: Добър източник на реални сценарии може да се намери в статиите, свързани с околната среда, публикувани в местните медии. Секцията "Най-добри практики" в интернет сайта на проект MARLISCO е дълга опция (www.marlisco.eu/best-practices.en.html).
- Опитайте се да изберете най-специфичните случаи, колкото е възможно, така че учениците да направят смислен анализ.
- За да се избегне пристрастие, покажете на учениците възможно най-много различни гледни точки, чрез използване на статии от различни източници на една и съща тема.
- Типични заинтересовани страни, свързани с въпросите на морските отпадъци са плажуващите, държавни и общински органи, местни специалисти, жители и т.н.
- Друг начин да накарате учениците, особено по-възрастните, да се включат в анализа на текст е да ги поставите в ролята на учителя. Разделете ги на групи от по пет или шест, в които те да развиват въпросите, които трябва да бъдат включени в работния лист. Различният подход, възприет от всяка група се анализира на ниво клас.
- Допълнение за по-възрастни ученици: Обсъждане на плурализма и обективността в медиите. Учениците наблюдават върху популярността на екологичните теми в медиите, послание към обществеността, потенциален ефект и т.н. като посочват дали тезите са "меки", "предубедени", "политически" или "противоречиви", и т.н.?

B4 Изготвяне на опис на нашите навици

- Този урок може да бъде ограничен до обсъждане и коментар на резултатите, представени тук, или може да се удължи с прегледа на важно изследване, което ще бъде от полза за самите ученици

- Допълнителна дейност: Въз основа на своите констатации от проучването, учениците могат да организират дейности за повишаване на осведомеността, насочени към техните връстници и тяхната общност.

С1 Всички сме оплетени

Тъй като тази дейност изисква физически контакт, безопасността на учащите е от първостепенно значение. В някои страни, здравните изисквания и безопасността са по-строги, отколкото в други; осъществяването на предложената дейност може да не бъде възможно навсякъде. Важно е да се знае какво е разрешено и /или социално приемливо във вашата страна. Започнете, като обяснявате на учащите се какво ще се прави. Може да помогне един пример за мухата и паяжината: паяжината е невидима за мухите и колкото повече се опитват да избягат, толкова повече се оплитат в нейния капан.

- Снимки и видеоклипове, изобразяващи заплитането в мрежите може да бъде смущаващо за децата. Като алтернатива, на по-малките ученици могат да бъдат осигурени препарирани животни, за да изследват тази тревожна ситуация и след това да споделят своите впечатления.
- Учениците може да бъдат запознати със заплахите от заплитането и поглъщането на морски отпадъци по интересен начин, под формата на игра. Необходимо е отворено пространство и поне ~ 20 играчи, разделени в две групи: едната е отборът на морската дива природа (всеки играч е различен вид, например тюлени, морски звезди, албатрос, и т.н.), а другият е отборът на отпадъците (всеки играч е под формата на определен отпадък, например найлонова торбичка, гума, хартия чаша, и т.н.). Пространството представлява морето и когато учителят дава сигнал отборът на дивата природа работи за своето "гнездо", като се опитва да не бъде хванат от членовете на отбора на отпадъците. Всеки път, когато дадено животно бъде "уловено" от отпадъци те трябва да обяснят как конкретното животно е застрашено от конкретния боклук. Играта може да се повтори като се променят екипите, най-добре използвайте стикери, шапки, или други отличителни знаци за всеки отбор.
- Разширяване: Могат да се проведат интервюта с помощта на различни подходи: от структурирано интервю с предварително определен набор от въпроси, до неструктурирана открита, свободно течаща дискусия. Във всеки случай, въпросите или дискуссионните теми трябва да бъдат подготвени предварително. Преди интервюирането е препоръчително провеждането на обучение за достигането на "експертност" по темата.

С2 Приказки за животни

- С учениците може да искате да завършите задача С. Предоставяте им готови флаш карти, които да предизвикат първоначални мисли и първите впечатления. Примерни текстове за картите:

НАУЧИ ПОЧУВСТВАЙ ДЕЙСТВАЙ!

Спри замърсяването на морето

МОРСКИ ЛЪВ: Обичам да играя във водата и аз съм любопитен за нови неща. Харесва ми да разследвам предмети, плаващи на повърхността на океана. Носът ми е перфектен за да ровя в нещата

РИБА: Плувам в дупки и се навъртам до обекти, които предоставят подслон на по-големи риби. Ако много малки риби са се събрали, аз може да плувам по-близо до тях за да се опитам да ги язям ...

МОРСКА КОСТЕНУРКА: Аз съм една костенурка, която живее в морето. Едни от любимите ми лакомства са медузте, които се носят в близост до повърхността на водата! Аз често бъркам плаващите найлонови торбички с медузи ...

- Текстовете на флаш картите трябва да бъдат кратки (прибл. 150 думи), но с научно обосновани факти. Другият вариант е да предложите на учениците да напишат малки текстове върху картите.
- По-големите ученици могат, под формата на есе, да направят по-задълбочено изследване и анализ тези характеристики на животните, които ги правят податливи на заплахи от заплитането, поглъщането и замърсяването като цяло и т.н.
- Дейността приключва, като се подчертава, че всяко живо животно в морето или по крайбрежието може да бъде засегнато от отпадъците в морските води.
- Разширяване на дейността: Посещение на аквариум или природен резерват. Свържете се с тях предварително и поискайте обиколка с екскурзовод с акцент върху проблемите, които морските отпадъци представляват за застрашените морски видове

С3 Колко е вредно?

- Преди да продължат с попълването на таблицата, убедете се, че учениците тълкуват измерването на понятията „ рядко вреден“, „ вреден“ и „ изключително вреден“ по един и същ начин, посредством примери, които им давате.
- Разбира се, резултатите на учениците не отразяват обективни факти, а тяхното собствено мнение. Все пак, тези основни оценки им помагат да открият различни начини, по които отпадъците могат да навредят на морските и крайбрежните общности. Запомнете, основният акцент е това, че въпреки, че едни видове отпадъци могат

НАУЧИ ПОЧУВСТВАЙ ДЕЙСТВАЙ!

Спри замърсяването на морето

да имат по-голямо влияние от други, всички отпадъци в морските води имат потенциала да причинят вреди на различните общности.

- Урокът може да се проведе чрез постепенно разширяване на груповата работа. Първоначално учениците сформират двойки, всяка от които проучва една хоризонтална група от работния лист (т. е или животни, или хора, и др.) После двойките работещи по една и съща група се събират правейки по-големи групи. Те сравняват резултатите и изчисляват средните стойности на тяхната група. Средните стойности на групите се записват на дъската и резултатите се обсъждат от класа.

C4 Можем ли да си позволим морските отпадъци?

- Най-малко 72 казуса от цяла Европа, които се считат за „добри практики“ в борбата с морските отпадъци могат да се намерят на интернет страницата на MARLISCO (www.marlisco.eu). Учениците се приканват да изберат един и да го анализират.
- За всеки потенциално вреден ефект от морските отпадъци, учениците трябва да определят подходяща „цена“ следвайки обосновката на Шетландските острови. След това трябва да определят подходящи и работещи решения.
- Като продължение, учениците могат да направят плакат, показващ основните последици от човешката дейност за морските отпадъци в случая от Шетландските острови и свързаните с тях разходи.

D1 Политически инструменти за борба с отпадъците в морските води

- Проучването до каква степен политическия инструмент се прилага в дадена държава или регион не винаги е лесна задача. Има няколко закона, които са специфични за отпадъците в морските води. Тъй като проблемът с морските отпадъци е сравнително нов акцент в международните и националните програми, има няколко стратегии, планове за действие и схеми за наблюдение на място. Ролята на гражданското общество за повишаване на осведомеността, организирането на консултации, наблюдение на изпълнението на политиката е от решаващо значение. Най-големият проблем е слабото прилагане на закона.
- За някои учаци, особено по-младите, намирането

и разбирането на правни текстове е доста трудно. Помислете, че правите това изследване за себе си и подгответе по-прости, по-кратки текстове за да е възможно за учениците да го анализират.

- Тази дейност дава възможност да се говори за разликата между подписването и ратифицирането на международни конвенции. Повечето хора не са наясно с административните и законови изисквания на конвенциите. Обучаемите ще бъдат по-добре подготвени да се организират и да бъдат ефективни при упражняване на натиск върху законодателите да ратифицират конвенциите и спазването на разпоредбите, които са подписали.
- Започнете дейността, като обяснявате различните нива на управление: местно, регионално (поднационално), национално, регионално (например равнището на ЕС, ООН) и глобален.
- Урокът приключва с общ преглед на проучения международен политически инструмент. Ако желаете, можете да задавате въпроси за стимулиране на дискусия, като например: Въз основа на вашите проучвания, вярвате ли, че проблемът с отпадъците в морските води ще бъде по-голям, без този политически инструмент, или не? Смятате ли, че този инструмент се прилага ефективно? Ще достигне ли своя потенциал?
- Дейността може да се развие ако се проведе публично изслушване по въпроса, изготви се плакат за повишаване на осведомеността на обществеността, който да бъде поставен в магазин/в училище, или флаер за дистрибуция и т.н.

D2 Предвиждане за бъдещето

- Тази дейност трябва да се извършва, когато времето на учениците не е ограничено и натовареността им не е голяма, за да може те да се ангажират активно.
- Идеите упражнения помагат на хората да си представят не само техните реалистични, но и своите предпочитани („идеални“) фючърси. Процесът им дава възможност да изразят своите лични размисли (да запитат себе си „Какво ми е повлияло?“), да изразят приоритетността им (чрез изразяване на своята визия с помощта на 3 думи), и да повишат преговорните и комуникативните си умения. Най-важното е, че представите водят до чувство за наличие на посока и служат като силен мотиватор за хората да променят избора и поведението си.
- Много е вероятно, учащите да имат различни интерпретации и виждания за това какво представлява „устойчив бряг“, например. Един обучаем може да се представи един изолиран плаж с минимално човешко присъствие, докато друг, натоварено яхтено пристанище с много хора, лодки и икономическа активност.

D3 Възможност за промяна

Тази дейност се основава на дискусиите, които могат да засягат и личните ценности и черти на характера. Поради тази причина, подходът трябва да бъде рационален и "търсещ истината". Да се поддържа среда на доверие в рамките на групата, така че учащите да се чувстват сигурни да изразят мнението, а не да се чувстват съдени. Съвети за изграждане на навици - Разчупване на навика

- действам без да се замисля - известен като "автоматичност" - е движеща сила зад това, което формира навиците. Тези автоматични действия могат да заемат половината ни будни часове! В действителност, толкова по-автоматично действаме, колкото по-малко ние сме в състояние да признаем и да дадем отговор за него. В резултат на това, ние почти не усещаме тези автоматични действия, като пиенето на кафе от една и съща чаша, измиване на ръцете преди обяд, заключване на вратата, когато влезем в дома, поддържане чаша вода до леглото ни нощем, и т.н.
- Тези автоматични действия или навици могат да бъдат извършени в определен контекст: ние сме склонни да правим същите неща при същите обстоятелства. Например, ние купуваме кифла от определен магазин за кафе на път за работа; тичаме всяка събота сутрин.
- Поговорката "старите навици умират трудно" означава, че колкото е по-стар вредния навик, толкова е по-трудно е да се промени. Дори ако съзнателно сте реши да прекъснете един стар навик, това изисква силна воля, ангажираност и умишлено, повтаряща се практика за вас в крайна сметка автоматично ще се прояви в някакъв вид поведение като нов навик.
- промени в живота, като преместване в ново жилище, смяна на училище, нов член в семейството, са добри възможности за промяна, защото в тези периоди някои наши стари навици във всячки случаи се прекъсват.

За добро или за лошо, човешкото действие играе значителна роля в глобалната екология. Много от въпросите на околната среда пред които сме изправени днес, са пряк резултат от човешкото поведение. Редица решения на тези предизвикателства ще бъдат открити чрез промяна в човешкото поведение. В този контекст, изследователи, които са изследвали факторите, които влияят върху нагласите на околната среда, са стигнали до извода, че промяната в поведението може да доведе до по-екологично отговорен и устойчив начин на живот.

D4 Съвместно действие!

- След почистването, да се насърчат редовни посещения на място, за да се поддържа чистотата и да се информира местната общност относно въздействието на отпадъците в морските води и как най-добре да се запази мястото чисто
- Възможна допълнителна задача: Въз основа на затворени изкусии, учащите стават по-активни, за да допринесат за промяна в тяхното училище (например, да се подобри разделянето

на отпадъци за рециклиране, намаляване на размера на отпадъците и т.н.). Те трябва да мислят за начини да мотивират и ангажират цялото училищна общност в усилията им.

D5 Направете го публично!

- информационните кампании предлагат редица възможности да се реализират училищни дейности извън класната стая. Чрез "предаващи" послания към семействата и местната общност, учениците ще могат да развият своите комуникационни умения, да приложат своите знания, идеи и креативност в практиката. Всъщност, тези дейности разкриват умения и таланти, които не са често използвани в класната стая. Освен това, тези видове дейности са за насърчаване на учениците да работят като част от екип и да се засили чувството им за личен дял, отговорност и личната ефикасност.
- (анализиращи мощни визуални съобщения): Съвети: простота в дизайна; наличието на единно ясно послание; хумористичен подход, или комбинация от хумор и трагедия; доза ирония; с помощта на наистина шокиращо изображение; предизвикателни за рисковете за здравето и безопасността, за хората; използвайте противоречие; остроумен лозунг; липсата на текстове и т.н.
- Някои съвети за Задача B:
 - о Ако учащите да решат да се организират кампания с един визуален инструмент (например плакат) те трябва да бъдат насърчавани да помислят за по-горните съвети (простота, хумор, и т.н.). Да се предупредят за проблемите с авторските права, ако те използват снимки произхождащи от интернет или другаде).
 - о Учениците трябва да са конкретни при идентифицирането на целевата група.
 - о Учениците трябва да са конкретни при определяне на целите на кампанията: По-добре е да се започне с цел, която би била постижима за обучаемите (напр. минимизиране на училищните отпадъци). След като се постигне това, те биха могли да работят с ентузиазъм към по-предизвикателни цели (например за минимизиране на кварталните отпадъци).
 - о В случай, че учащите могат да решат да организират конкурс, това ще е добър начин да се привлекат местните медии и власти, като ги поканим да бъдат съдийската комисия или да участват в церемонията по награждаването.
 - о Документирането на кампанията трябва да бъде точна и ясна. Тя трябва да достави съобщението чрез използване на прости, фактически познания без преувеличение или разкрасяване.

БИБЛИОГРАФИЯ

- Baker R., "Getting started with Global Citizenship: A guide for new teachers" Global Citizenship Guides, OXFAM, UK, 2008
- Butterworth A., Clegg I. & Bass C., "Untangled: Marine debris: a global picture of the impact on animal welfare and of animal-focused solutions", WSPA, 2012
- CLEAN UP GREECE, HELMEPA & MIO-ECSDE "Public Awareness for the Management of Marine Litter in the Mediterranean", CLEAN UP GREECE, HELMEPA & MIO-ECSDE, Athens, 2007
- C-MORE "Science Kits on Marine Debris", Center for Microbial Oceanography: Research and Education (C-MORE), ongoing project
- Cowan A.M., "Marine Debris: A Legacy of Litter: what effect is the accumulation of marine debris having on the world's marine ecosystems?" National Geographic Education, 2010
- European Commission DG Environment "Feasibility study of introducing instruments to prevent littering", Final Report, Risk & Policy Analysts Limited, 2013
- European Commission DG Environment flyer "Marine Litter: Time To Clean Up Our Act", European Union, 2010
- Harper J. "All the way to the ocean", USA, 2006
- Hatheway B. & Henderson S., "Ducks in the Flow; Where did they go?", Eastern Michigan University & University Corporation for Atmospheric Research, 2008
- Kershaw P., Hartley B., Garnacho E., Thompson R., "Review of the current state of understanding of the distribution, quantities and types of marine litter", MARLISCO project, 2013
- Mouat J., Lopez Lozano R., Bateson H. "Economic Impacts of Marine Litter" KIMO, 2010
- NOAA, Sheavly Consultants, Virginia, "Understanding Marine Debris: Games and Activities for Kids of All Ages" National Oceanic and Atmospheric Administration, USA
- NOAA, "Turning the tide on trash" A Learning Guide on Marine Debris, National Oceanic and Atmospheric Administration, 2007
- Scoullos M., Papadopoulos D., Alampei A. & Malotidi V., "Waste in our life - Learner's book", educational material, MIO-ECSDE, Athens, 2007
- Teuten El. et al., "Transport and release of chemicals from plastics to the environment and to wildlife", Phil Trans R Soc B, 364: 2027–2045, 2009
- Thompson R., Swan S.H., Moore C.J., Vom Saal F.S., "Our plastic age" Phil Trans R Soc B, 364 (1526): 1973-1976, 2009
- UNEP "What can we do about marine litter," Brochure, UNEP-Regional Seas Programme
- UNESCO "Education for Sustainable Development in Action", Learning & Training Tools No 4, UNESCO Education Sector, 2012

